

Kommentarer til Unios sjeføkonom

Undertegnede har ikke glemt levealderjusteringen. I mine beregninger er prognoser for levealderjusteringstallene selvsagt tatt med. Jeg har forsøkt å rette oppmerksomheten mot den delen av de foreslåtte pensjonsreglene som gjelder de unge. Hva vil fremtidens offentlig ansatte har rett på i samlede pensjoner om forslaget til ny offentlig tjenstepensjon og AFP blir vedtatt?

De som tar seg bryet med å skimle mine plansjer for beregninger (se Pensjonsboka.no eller på FOP.no) vil se at det er beinharde regler som er foreslått. De er så harde at jeg har tillatt meg å kalle dem for urealistiske. De kommer ikke til å holde i det lange løp. Når for eksempel en fremtidig lærer, født 2010, etter 40 år i full stilling ved pensjonering 67 år, med sluttlønn 6 G ca. 562.000 kr oppnår samlede pensjoner på til sammen 282.000 kr, så tilsvarer dette ca. 50 % av sluttlønn. Jeg har videre tillatt meg å kalle dette for dramatisk lavere. 40 års fartstid gir 92.000 kr lavere i pensjon enn det som for eksempel 1953 kullet har rett på i dag etter 30 år.

Hvilke tall vi sammenlikner med er egentlig ikke så viktig. Dette er skammelig lavt uansett.

Ettersom offentlig sektor har hatt 66 % som pensjonsnivå i snart hundre år, synes jeg det er mest relevant å sammenlikne med dette nivået. Dette nivået skal gjelde til og med 1958-kullet (vel og merke de som har full tid), selv om de også blir levealderjustert. Dessverre har UNIO vært lite flinke til å opplyse om at alle med full tid fikk mere enn 66 % før. Hvert eneste kull mellom 1944 og 1958 betaler derfor for levealderjusteringen selv om noen havner på 66 %.

Myndighetene har imidlertid gjort det til et hovedpoeng å sammenlikne forslaget med en «videreføring av dagens ordning». Dette er et glimrende politisk knep, som fungerer godt. Alt blir bra om man bare finner et passende sammenlikningsgrunnlag. Som om noen trodde at dagens ordning kunne videreføres uten endringer.

At myndighetene driver denne form for propaganda er forståelig. At ledelsen i UNIO bruker samme argumentasjon synes jeg er underlig. Det er blitt vanskelig å høre forskjell på departementsfolk og organisasjonsfolk.

Pensjon styres ikke av naturlover. Alt er til syvende og sist utslag av en villet politikk, forhandlinger og en maktkamp mellom grupper. Når man kan lese seg fram til hvor liten forskjell det er på departementets forslag av desember 2015 og forhandlingsresultatet i 2018, kan jeg bare undre meg over hvor lite organisasjonene har oppnådd. Skarve 0,7 prosentenheter på pensjonsprosenten for tjenstepensjonen! Jeg hadde i det minste trodd at UNIO ville stå på for å kompensere mest mulig for den stadig dårligere folketrygden.

Unio bør merke seg at den sosialøkonomiske modellen for levealderjusteringen alt har slått sprekker mht. levealderjusteringen av minstepensjonene. Der har politikerne allerede måtte plusse på med noen tusenlapper i tillegg – etter bare fem års praksis. Hvordan tror dere levealderjusteringen står om 10, 20 og 30 år?

Harald Engelstad
Uavhengig pensjonsrådgiver

Oslo 14.04.2018